

Iindlela zabantu baseVenda

NguMpho Witness Makwarela

NdinguMurunwa intombazana eminyaka
isibhozo.

NdinguMashudu inkwenkwana eminyaka
ilithoba.

Siza kunichazela ngeendlela ezahlukileyo
amakhwenkwe namantombazana enza
ngayo izinto kwaVenda.

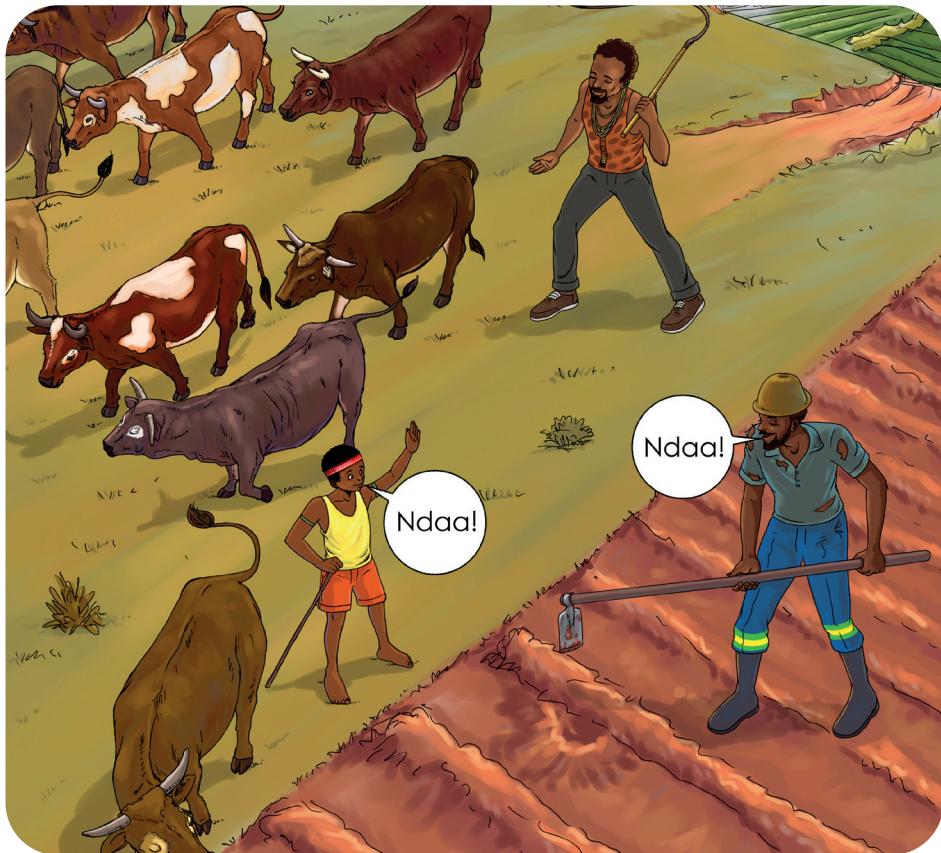

Ndiyintombazana.

Xa ndibulisa ndithi “aa!”. Xa uthe wandibulisa ndikwaphendula ngokuthi “aa!”.

Le yindlela esibonisa ngayo intlonipho nokuziphatha kakuhle.

Ndiyinkwenkwe.

Xa ndibulisa ndithi “ndaa!” Xa uthe wandibulisa ndikwaphendula ngokuthi “ndaa!”.

Ndikwenza oku ukubonisa intlonipho, njengoko ecacisa uMurunwa.

Xa sibulisa okanye sinika abantu abadala ukutya, sibonisa intloniph. Amantombazana ayaqubuda. Amakhwenkwe ayaguqa.

Yindlela esibonisa ukuziphatha kakuhle.

Lo ngudadewethu omdala okukhombani-
isikolo solwaluko.

Umama uthi kulapho amantombazana
afundiswa khona indlela ayakuthi
anyamekele ngayo iintsapho xa endisiwe
engabafazi. Akwafundiswa nendlela
yokupheka.

Lo ngumkhuluwa wam. Ubuyile evela
kumulani - isikolo solwaluko.

Utata uthi kulapho amakhwenkwe afundiswa
khona ukuba ngamadoda, nendlela ayokuthi
unyamekele ngayo iintsapho ngenye imini.

abantu baseVenda baziwa ngokusinda
nokurhida ezindlini zabo. Oku kwenza
imigangatho neendonga zibukeke kakuhle.

Singamakhwenkwe sixhentsa umxhentso obizwa ngokuba yi tshikona. Sixhentsa ngezisusa namatheko akhethekileyo naxa sizonwabisa.

Lo ngumxhentso ochulumancisayo!

Singantombazana sixhentsa umxhentso obizwa ngokuba yidomba. Sixhentsa idomba komkhulu ngezisusa namatheko akhethekileyo.

Nawo ikwa ngu mxhentso ochulumancisayo.

Amantombazana namakhwenkwe
akwanomxhentso awuxhentsa kanye. Wona
ubizwa ngokuba *yitshifase*.

Lo mxhentso siwuxhentsa kwimitshato sibe
sinxibe isinxibo somthonyama esibizwa
ngokuba *yiminwenda*.

abantu baseVenda ngabantu
abahloniphekileyo abanenkubeko entle
kakhulu.

Siyazingca ngobuVenda.

